

Trollhättan Energi Elnät AB
Box 933
461 29 TROLLHÄTTAN

Fastställande av intäktsram enligt ellagen

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (Ei) fastställer intäktsramen för Trollhättan Energi Elnät AB, 556686-0879, avseende redovisningsenheten REL00191 för perioden 2016–2019 till 437 781 tkr i 2014 års prisnivå och med justering enligt a och b.
 - a. Efter perioden ska kapitalbasens nuanskaffningsvärde enligt bilaga 1 räknas om med faktorprisindex för byggnader¹ och
 - b. de löpande påverkbara kostnaderna enligt bilaga 1 räknas om med faktorprisindex för elnätsföretag – lokalnät delindex drift och underhållskostnader, påverkbart².
2. Ei fastställer normnivåerna för kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator enligt bilaga 4, tabell 2.
3. Ei fastställer normnivån för nätförlusterna i nätverksamheten till 3,60 procent i relation till mängden uttagen energi från redovisningsenheten.
4. Ei fastställer normnivån för kostnader för överliggande och angränsande nät och kostnader för ersättning till produktionsanläggning i förhållande till uttagen mängd energi från redovisningsenheten till 70,57 kr/MWh.

Beslutet gäller omedelbart.

Upplysning om omprövning

Om det visar sig att företagets samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden 2012-2015 avviker från den fastställda intäktsramen för samma period, ska intäktsramen för tillsynsperioden 2016-2019 minska respektive öka med det avvikande beloppet. Detta innebär att intäktsramen kan komma att omprövas.

¹ Framtaget av Statistiska centralbyrån, se bilaga 2

² Framtaget av Statistiska centralbyrån, se bilaga 3

1.3 Löpande kostnader

1.3.1 Påverkbara kostnader

Företaget har, utöver vad som följer nedan, inte anfört något särskilt om löpande påverkbara kostnader.

1.3.1.1 Arbets- och materialomkostnader

Företaget har förvärvat anläggningar under perioden 2010-2013 och begär ersättning för arbets- och materialomkostnader. Företaget är ett förvärvande företag och har även till viss del utfört arbete i egen regi och begär ersättning för den förvärvade delen.

Företaget har till stöd för sin begäran bifogat ett intyg från en av företagets större leverantörer för att visa att företaget har haft kostnader under perioden som avser sådana arbets- och materialomkostnader som reducerat normvärdena. Företaget har även bifogat ett revisorsintyg som visar att företaget aktiverat dessa kostnader och därmed inte redovisat dessa som löpande påverkbara kostnader under perioden 2010-2013.

Företaget har utgått från anläggningarnas normvärden baserat på 2014 års normkoder. De totala värdet för anläggningarna har företaget beräknat till 71 470 tkr för åren 2010-2013. Företaget vill ha kompensation genom ett tillägg på 8 procent på det beräknade värdet för anläggningarna. Totalt begär företaget ett tillägg på 5 718 tkr i 2014 års prisnivå till de historiska påverkbara kostnaderna för åren 2010-2013.

I utredningen i ärendet har företaget även lämnat uppgifter om driftsatta normvärderade anläggningar enligt tabellen nedan.

Tabell 1 Företagets uppgifter om driftsatta, normvärderade anläggningar

	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013
Summa driftsatta, normvärderade anläggningar för tillverkade och förvärvade anläggningar i tkr	6 455	11 855	40 529	12 962
Varav eget arbete och eget material som aktiverats i ovanstående driftsatta anläggningar i tkr	3 595	1 552	7 397	2 926

1.3.2 Opåverkbara kostnader

Företaget har beräknat att de löpande opåverkbara kostnaderna för den aktuella tillsynsperioden kommer att bli 142 797 tkr.

2. Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Ellagen

Nätverksamhet definieras enligt ellagen som att ställa elektriska starkströmsledningar till förfogande för överföring av el. Till nätverksamhet hör också projektering, byggande och underhåll av ledningar, ställverk och transformatorstationer, anslutning av elektriska

Intäktsramsförordningen reglerar även hur kapitalförslitningen ska beräknas. Vid beräkningen av en rimlig avkastning ska den del av kapitalkostnaden som motsvarar kapitalförslitning beräknas som en fast andel av nuanskaffningsvärdet. Beräkningen ska ske utifrån anläggningstillgångens ekonomiska livslängd. Om den ekonomiska livslängden har gått till ända ska andelen istället beräknas utifrån tillgångens ålder. Den ekonomiska livslängden ska anses vara fyrtio år för en anläggning för överföring av el och tio år för övriga anläggningstillgångar. Om en anläggning för överföring av el är äldre än femtio år eller om en annan anläggningstillgång är äldre än tolv år ska kapitalförslitning inte beräknas. En anläggning för överföring av el ska vid beräkningen av intäktsramen anses vara 38 år gammal vid utgången av år 2015 om anläggningstillgången då är äldre än 38 år eller om åldersuppgift saknas (10-12 §§).

2.3 Els föreskrifter

Ei har meddelat fyra föreskrifter som är relevanta vid fastställandet av intäktsram.

2.3.1 Rapporteringsföreskriften

Ei:s föreskrifter (EIFS 2015:1) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) innehåller bl.a. bestämmelser om när ett förslag till intäktsram senast ska lämnas och vilka närmare uppgifter som ska redovisas.

2.3.2 Beräkningsföreskriften

Ei:s föreskrifter (EIFS 2015:2) om skäliga kostnader och en rimlig avkastning vid beräkning av intäktsram för elnätsföretag (beräkningsföreskriften) innehåller bl.a. bestämmelser om vilka löpande kostnader som är att anses som påverkbara, vilket index som ska användas vid beräkning av skäliga påverkbara kostnader och hur kapitalförslitningen ska beräknas. När rimlig avkastning ska beräknas är utgångspunkten att tillgången ska ingå i kapitalbasen från den tidpunkt då tillgången började användas. För anläggningstillgångar som ursprungligen började användas före den 1 januari 2011 ska den ekonomiska livslängden beräknas från den 1 januari det kalenderår som infaller efter det kalenderår då tillgången ursprungligen började användas. För anläggningstillgångar som ursprungligen började användas från och med den 1 januari 2011 ska den ekonomiska livslängden beräknas från det halvårsskifte som följer på den tidpunkt som tillgången ursprungligen började användas (4 §).

2.3.3 Kvalitetsregleringsföreskriften

Ei har också meddelat föreskrifter (EIFS 2015:5) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram (kvalitetsregleringsföreskriften). I föreskriften beskrivs hur normnivån för leveranssäkerheten tas fram och hur leveranssäkerheten under tillsynsperioden kommer att påverka intäktsramen. I bilaga till föreskriften anges de avbrottskostnader som, tillsammans med avbrottsuppgifterna, används för att beräkna justeringen till följd av kvalitetsutfallet.

som fordras för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk kunna attrahera kapital för investeringar (a. prop. s. 60-61). Syftet med regleringen är att nätföretagens verksamhet ska bedrivs effektivt till låga kostnader. Den ska också säkerställa att kunden får betala ett skäligt pris för nättjänsten. Vidare ska regleringen bidra till att ge kunderna en långsiktig leveranssäkerhet och trygga den svenska elförsörjningen. Nätföretagen ska också få stabila och långsiktiga villkor för sin nätverksamhet. Ytterligare ett viktigt mål med regleringen är att den ska understödja utvecklingen av en väl fungerande elmarknad (a. prop. s. 58).

De skäliga kostnader som företaget ska få täckning för delas in i kapitalkostnader och löpande kostnader (påverkbara och opåverkbara). Hur Ei har bedömt dessa kostnader framgår nedan.

3.3 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis elledningar och nätstationer (kapitalbas). Kostnaden utgörs av två delar, kostnad för kapitalförslitning (avskrivning) och kostnad för kapitalbindning (avkastning). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt.

3.3.1 Kapitalbas

En anläggningstillgång som ingår i kapitalbasen ska åsättas ett nuanskaffningsvärde som motsvarar ett normvärde för en anläggningstillgång som är i huvudsak likadan som den tillgång som ingår i kapitalbasen (6 § intäktsramsförordningen). Ei har för detta ändamål tagit fram en normvärdeslista som innehåller normvärden för de vanligast förekommande anläggningstillgångarna, Normvärdeslista Elnät 2016-2019³. En närmare beskrivning av normvärdeslistan och hur denna har tagits fram framgår av bilaga 5.

Om det finns särskilda skäl, får nuanskaffningsvärdet i stället beräknas utifrån anskaffningsvärdet (7 §). Om det saknas förutsättningar att beräkna ett nuanskaffningsvärde enligt ovan ska det beräknas utifrån det bokförda värdet. Om anläggningstillgången inte har något bokfört värde eller om det finns synnerliga skäl, får nuanskaffningsvärdet i stället bestämmas till vad som är skäligt med hänsyn till tillgångens beskaffenhet (8 §).

Företaget har använt olika metoder vid värderingen av kapitalbasen. Ei har vid beräkningen av kapitalkostnaderna utgått från företagets redovisade uppgifter, se bilaga 1.

3.3.2 Kostnad för kapitalförslitning

Av intäktsramsförordningen följer att det är en linjär kapitalkostnadsmetod som ska användas. Detta innebär att kapitalförslitningen i förhållande till nuanskaffningsvärdet ska vara lika stor över anläggningens ekonomiska livslängd.

³ Diariernr. 2014-102406

anläggningar som anskaffats under olika tidpunkter eller där delvisa reinvesteringar har skett ska anläggningarnas ålder beräknas utifrån nuanskaffningsvärdet av den delvisa investeringen i förhållande till anläggningarnas totala nuanskaffningsvärde (7 § beräkningsföreskriften). I de fall åldersuppgifter saknas eller anläggningarna är äldre än 38 år vid utgången av 2015 ska åldern anses vara 38 år (12 § intäktsramsförordningen).

Ei har utgått från de av företaget redovisade uppgifterna vid beräkningarna. Kostnaden för kapitalbindningen har beräknats till 60 609 tkr, se bilaga 1.

3.3.4 Beräknad kapitalkostnad

Ei har beräknat kapitalkostnaden till 175 611 tkr utifrån de uppgifter som företaget har rapporterat samt utifrån den metod och de parametrar som Ei beskriver ovan. Ei:s beräkning framgår av bilaga 1.

3.4 Bedömning av påverkbara kostnader

Påverkbara kostnader är sådana kostnader som inte är kostnader för nätförluster, abonnemang till överliggande och angränsande nät, anslutningar till överliggande och angränsande nät, ersättning till innehavare av produktionsanläggning för inmatning enligt 3 kap. 15 § ellagen och kostnader för myndighetsavgifter enligt förordningen (1995:1296) om vissa avgifter på elområdet (2 § beräkningsföreskriften). Exempel på påverkbara kostnader är kostnader för drift och underhåll samt kundspecifika kostnader för exempelvis mätning, beräkning och rapportering.

Med skäliga påverkbara kostnader enligt ellagen menas kostnader som behövs för en ändamålsenlig och effektiv drift av en verksamhet med likartade objektiva förutsättningar (5 kap. 8 §). Av det följer att det inte nödvändigtvis är nätföretagens verkliga kostnader som ska tillämpas vid beräkning av en skälig intäktsram.

Vid fastställandet av intäktsramar för tillsynsperioden 2012-2015 har Ei använt företagets historiska kostnader för en fyraårsperiod. Ei ser ingen anledning att göra en annan bedömning för den nu aktuella tillsynsperioden. De senaste tillgängliga uppgifterna om historiska kostnader är kostnaderna för 2013. Vid beräkningen av påverkbara kostnader ska därför basåren 2010-2013 användas som utgångspunkt.

3.4.1 Arbets- och materialomkostnader

Ei har vid fastställande av normvärdeslistan reducerat de normvärden som bygger på EBR:s kostnadskatalog för anläggningar upp till och med 24 kV med 8 procent för sådana arbets- och materialomkostnader som enligt god redovisningssed normalt inte räknas in i anskaffningsvärdet för en anläggning. De arbetsomkostnader som därvid avses är kostnader för utbildning, personaladministration och övriga kontorsomkostnader och de materialomkostnader som avses är kostnader för inköp, räntor för lager och lokalkostnader. Normvärdeslistan baseras således på EBR:s kostnadskatalog med reduktion för dessa kostnader. Detta kan innebära att företag som förvärvar anläggningstillgångar eller företag som tillverkar anläggningstillgångar och aktiverar de aktuella arbets- och materialomkostnaderna inte blir fullt kompenserade vid beräkning

återläggningen ska vara 8,7 procent är att den beräknas på normvärden enligt normvärdeslistan som reducerats för arbets- och materialomkostnader.

Ei har för förvärvade anläggningar beräknat tillägget utifrån förhållandet mellan förvärvade anläggningar och de totala investeringsutgifterna för driftsatta normvärderade anläggningar. Vid denna jämförelse har Ei utgått från företagets uppgifter. Ei har därefter utifrån normvärdet på de anläggningar som har anskaffningsår 2010-2013, beräknat en ökning av arbets- och materialomkostnader till totalt 2 230 tkr i 2014 års prisnivå enligt tabellen nedan.

Tabell 3 Eis beräknade tillägg för arbets- och materialomkostnader för förvärvade anläggningar

	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	Totalt
Summa driftsatta, normvärderade anläggningar för förvärvade anläggningar och utfört arbete i egen regi enligt företaget i tkr	6 455	11 855	40 529	12 962	
Varav eget arbete enligt företaget i tkr	-3 595	-1 552	-7 397	-2 926	
Summa entreprenad i tkr	2 860	10 303	33 132	10 036	
Summa entreprenad/summa driftsatta normvärderade anläggningar för förvärvade anläggningar utfört arbete i egen regi enligt företaget i procent	44 %	87 %	82 %	77 %	
Andel ovan 8,7 %, dvs. uppskattat tillägg för förvärvade anläggningar	3,85 %	7,56 %	7,11 %	6,74 %	
Rapporterade normvärden för anläggningar som tagits i drift år 2010-2013 i tkr	6 409	9 607	10 012	8 081	
Beräknat tillägg i tkr för förvärvade anläggningar 2014 års prisnivå	247	726	712	544	2 230

Den beräknade ökningen på 2 230 tkr i 2014 års prisnivå motsvarar 8,7 procent av normvärdet reducerat för de arbeten som företaget utfört i egen regi. Tillägget motsvarar en återläggning av den reduktion på 8 procent som tidigare gjorts av normvärdena för arbets- och materialomkostnader som inte är aktiverbara enligt god redovisningssed. De påverkbara kostnaderna ska därför totalt öka med 2 230 tkr i 2014 års prisnivå. Enligt Ei kan ersättningen för arbets- och materialomkostnader inte vara högre än den reduktion av normvärdena som tidigare gjorts. Ei avslår därför företagets begäran till den del den överstiger Eis beräknade ökning av arbets- och materialomkostnader.

3.4.2 Anläggningstillgångar som inte ingår i kapitalbasen

Tillgångar i verksamheten som är anläggningstillgångar enligt årsredovisningslagen (1995:1554) men inte är anläggningstillgångar enligt 3 § intäktsramsförordningen ska inte redovisas i kapitalbasen. Företaget får istället enligt 4 kap. 16 § rapporteringsföreskriften redovisa dessa tillgångars samlade avskrivningar och samlade utgående bokfört värde.

Av 3 och 5 §§ intäktsramsförordningen framgår vilka anläggningstillgångar som utgör kapitalbasen. Övriga tillgångar i nätverksamheten som inte definieras som kapitalbas hanteras i regleringen som löpande kostnader. Vid beräkning av en löpande kostnad för dessa anläggningar är utgångspunkten att företaget ska få skäligen kostnadstäckning för

3.6 Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten

Ei ska ta hänsyn till kvaliteten i företagets sätt att bedriva nätverksamhet. Bedömningen kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen.

Ei har tagit fram individuella normnivåer för kvalitetsindikatorerna SAIDI⁴, SAIFI⁵ och CEMLI⁶ genom att använda inrapporterade avbrottsdata från elnätsföretagen för 2010-2013, se bilaga 4, tabell 2. Hur dessa har beräknats framgår av bilaga 8.

Efter tillsynsperioden ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivåerna. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av kvalitetsregleringsföreskriften.

3.7 Bedömning av effektivt utnyttjande av elnätet

Ei ska ta hänsyn till i vilken utsträckning nätverksamheten bedrivs på ett sätt som är förenligt med eller bidrar till ett effektivt utnyttjande av elnätet. En sådan bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen.

Ei har beräknat en individuell normnivå för varje företag avseende andelen nätförluster. Beräkningen har i enlighet med vad som anges i effektivitetsföreskriften utgått ifrån företagets redovisade uppgifter i årsrapporterna för 2010-2013 där nätförluster sätts i relation till uttagen energi.

Den sammanlagda mängden nätförluster under 2010-2013 uppgår till 54 515 MWh för företaget. Den sammanlagda mängden uttagen energi under 2010-2013 uppgår till 1 513 017 MWh för företaget.

Ei fastställer normnivån för nätförlusterna i nätverksamheten för tillsynsperioden till 3,60 procent i relation till uttagen energi (54 515/1 513 017).

Efter tillsynsperioden ska den faktiska andelen nätförluster i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om de faktiska nätförlusterna avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av effektivitetsföreskriften.

Ei har beräknat en individuell normnivå för varje företag avseende kostnaden för överliggande och angränsande nät och kostnader för ersättning till produktionsanläggning genom att utgå från uppgifter i företagets årsrapporter för 2010-2013 där kostnaderna sätts i relation till uttagen energi.

Den sammanlagda kostnaden för överliggande och angränsande nät och kostnader för ersättning till produktionsanläggning har beräknats genom att summera kostnaderna för

⁴ System Average Interruption Duration Index

⁵ System Average Interruption Frequency Index

⁶ Customers Experiencing Multiple Interruptions; CEMLI innebär att indikatorn visar andelen kunder som har fyra eller fler avbrott per år.

För det fall det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa ska Bi ompröva intäktsramen (5 kap. 13 § ellagen).

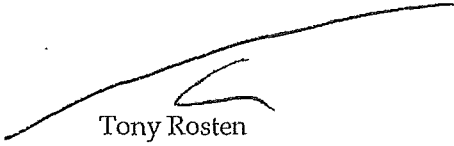
3.9.3 Omprövning till följd av avvikelse från den föregående intäktsramen

Om det visar sig att företagets samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden 2012-2015 avviker från den fastställda intäktsramen för samma period, ska intäktsramen för 2016-2019 minska respektive öka med det avvikande beloppet. I vissa fall tillkommer dessutom ett överdebiteringstillägg (5 kap. 20-21 §§ ellagen). Detta innebär att intäktsramen för tillsynsperioden 2016-2019 kan komma att ändras.

Hur man överklagar

Se bilaga 9, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av avdelningschefen Tony Rosten. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Mona Karlsson, analytikerna Semira Pandur, Sanela Cehic, Pia Nummi och Joachim Karlsson, föredragande.

Tony Rosten

Joachim Karlsson

Bilagor till beslutet

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 2016-2019
- 2 Faktorprisindex för byggnader (SCB)
- 3 Faktorprisindex för elnätsföretag - lokalnät (SCB)
- 4 Normnivåer för kvalitetsindikatorer avseende tillsynsperioden 2016-2019
- 5 Normvärdeslista för elnätsanläggningar avseende tillsynsperioden 2016-2019
- 6 Kalkylränta avseende tillsynsperioden 2016-2019
- 7 Effektiviseringskrav avseende tillsynsperioden 2016-2019
- 8 Beräkningsmetod för kvalitetsindikatorer lokalnät avseende tillsynsperioden 2016-2019
- 9 Så här gör du för att överklaga beslutet